

Slutversion av arbetsgruppens förslag till rasspecifika avelsstrategier för Rottweiler.

Bakgrund

Klubbens uppfattning är att en avelsstrategi skall vägleda uppfödarna mot ett **gemensamt mål** med hänsyn till rasens användningsområde, mentalitet, hälsa och exteriör. Avelsstrategin skall ligga till grund för rasklubbens avelsrådgivning.

Tänkta åtgärder bör rangordnas och kan också förändras under avelsarbetet för att nå målet. Förutsättningarna är att uppföljning sker i en så stor del som möjligt av populationen och omfatta betydelsefulla ärftliga faktorer där utvärderingarna skall vara underlag för avelsrekommendationer.

Rasklubbens målsättning

Svenska Rottweilerklubben/AfR har som mål att försöka utveckla rasen i en positiv riktning. Rasklubbens avelsmål är tänkta att vara till hjälp för uppfödarna, och då framför allt de nytilkomna uppfödarna i deras strävan att förbättra rasen – för erfarna uppfödare kan avelsmålen verka självklara.

Svenska Rottweilerklubben/AfR:s avelsprinciper

Uppfödarna skall följa SKK:s grundregler och avelspolicy - Svenska Rottweilerklubben/AfR har utöver dessa regler rekommendationer uppfödarna bör följa.

Avelsinformation och utbildning

Rasklubben strävar efter att informera nya och erfarna uppfödare om regler och policy för rasklubbar tillhörande Svenska Kennelklubben och de interna regler som gäller för Rottweilerklubbens medlemmar.

Medlemstidningen "Rottweilern" utkommer med fem nummer/år och har i varje nummer stående sidor med avelsinformation. I medlemstidningen hittar man också reportage från utställningar, artiklar i utbildande syfte både för avel och utbildning av brukshundar, information om rasens historia, standard, anatomi och rasens användningsområde.

Registerkommitténs utgåva utkommer årligen med detaljerade uppgifter om registrerade kullar, resultat från ledröntgen, MH, korningar och exteriörbeskrivningar.

Kurser anordnas i lokalområdena för utbildning av mentaltestfiguranter. Utbildningarna sker oftast årligen, vid SBK:s lokalklubbar i rasklubbens regi och enl. SBK:s utbildningsprogram.

Utbildning och konferenser för uppfödare har genomförts i flera former.

Utställningar och bruksprov

Intresset och antalet deltagare på utställning har ökat kraftigt. En bidragande orsak är antalet registreringar ökat kraftigt, från 207 registreringar 1967 till 1341 registreringar 2004. Rasklubben anordnar 4 utställningar/år, 3 officiella rasspecialer och 1 inofficiell - kallad Svensk Segrar Utställning där hundarna bedöms enligt tysk modell.

Intresset för att bruksutbilda rottweiler har tilltagit och det visar sig bl.a. i ökande antal deltagare vid Rasmästerskapet i bruks. 1994 fanns 17 ekipage med resultat vid rasmästerskapet i bruks, att jämföra med rekordåret 2005 då 73 ekipage fanns anmälda i de olika klasserna till årets rasmästerskap.

Historisk översikt

Bakgrund/ändamål:

Rottweiler räknas till de äldsta hundraserna. Dess ursprung går tillbaka till romartiden, då den användes som vakt- och boskapshund. Hundarna följde de romerska legionärerna över Alperna som människans beskyddare och som boskapshund.

I trakten av Rottweil sammanträffade dessa hundar med de inhemska hundarna och en uppblandning skedde. Rottweilerhundens huvuduppgift blev nu att driva och vakta kreaturshjordar och att försvara husbonden och hans egendom. Rasen fick sitt namn efter den gamla tyska riksstaden Rottweil: Rottweiler Metzgerhund (Metzger=slaktare). Slaktarna födde upp rottweilern enbart utifrån dess bruksegenskaper och ändamålsenlighet.

Härigenom utvecklades med tiden en utmärkt vakt- och boskapshund som också kunde användas som draghund.

När man i början av 1900-talet sökte lämpliga polishundar provades också rottweilern - det visade sig mycket snabbt att den var väl lämpad för polisarbete. 1910 godkändes rasen officiellt som polishund.

Avelsarbetet inriktas på att få fram en kraftfull hund som är svart med rödbruna, klart avgränsade tecken - som trots det kraftiga helhetsintrycket ändå visar ädelhet och som särskilt väl lämpar sig som sällskaps-, tjänste- och brukshund.

Kortfattad sammanställning över rasklubbens avelsåtgärder från 1968 - 2004

Inledning

Redan vid bildandet av Avelsavdelningen för Rottweiler 1968 insåg ett antal insiktsfulla uppfödare vikten av att påverka både uppfödare och valpköpare att arbeta för öppen redovisning (känd status). Först och främst gällde det att få en överblick av rasens status i de grundläggande förutsättningarna för en funktionell brukshund. D.v.s. en frisk hund med god mentalitet och som är lämplig för bruksarbete.

Rasen hade förhållandevis få höftledsröntgade hundar och många hade fel. Dessvärre redovisades inte individens resultat utan endast procent fel.

Det fanns vid den här tiden ingen central officiell avläsning för armbågsdysplasi. Professor Jorun Grøndalen vid Norges veterinärskola hade startat ett forskningsprojekt för att få fram arvbarheten för armbågsdysplasi. J.G hjälpte rasklubben tills avläsningen gjordes centralt vid SKK. Det visade sig tidigt att även armbågsfel var utbrett.

Rasen rottweiler hade inget program för kontroll av mentalitet. De som tidigare velat mentaltesta sina hundar kunde delta vid korningar arrangerade av Avelsavdelningen för schäfer. Ett mindre antal rottweiler deltog och benämndes då "försökskorade". Redan första året begärdes korningen officiell för rottweiler.

Rasklubben förstod tidigt värdet av att få unga hundar mentalt beskrivna. När Statens Hundskola avslutade "Projektet bättre tjänstehundar" ställde Rottweilerklubben upp med c:a 300 hundar ur utvalda hanhundsgrupper (avkommor) i de två första provomgångarna - Pilottest 1 och 2. Mentalbeskrivningen slutfördes och är den nu det officiella MH (mentalbeskrivning hund).

Nedanstående i kronologisk ordning redovisade avelsåtgärder är beslut som tagits vid rasklubbens årsmöten.

1968

Rasklubbens avelsbefrämjande åtgärder påbörjades redan vid starten, se ovan i avsnitt "Inledning". 207 valpar registrerades 1967.

1969

Ansöks centralt om officiell korning för rasen.
Detaljerad exteriör unghundbeskrivning utarbetas och genomförs.

1972

Fastställs normer för avelsrådgivning. För att erhålla avelsrådgivning inom rasklubben skulle hanen vara KORAD och tiken skulle ha genomfört BoK-prov samt helst också minst 2 ökl samt vara unghundsbeskriven.

1973

Upprättas *Registerkommittén* som publicerade information avseende höftledsresultat för både **defekta och friröntgade hundar** samt täckhundlista. Rasklubben instiftar korningsdiplom för att stimulera deltagande i korning.

1974

Registerkommittén upprättar kullsammanställningar omfattande resultat från röntgen och unghundsbeskrivningar – även denna information publiceras i utgåvan.

1975

Nordiskt Mästerskap för rasen genomförs för såväl utställning som bruksprov. NOM avhölls i sin ursprungliga form sista gången 1987.

1977

Registerkommitténs information utökas till att publicera sammanställning av resultat för HD och exteriör unghundsbeskrivning för avkommor efter de 8 mest använda hanarna.

1978

Rasklubben - 10 år. Kravnivån för avel fick strängare regler. Hundar som var operativt åtgärdade i leder rekommenderas inte. Såväl tik som hane skall vara korade.
Anlagsprov testas vid första lägret på Backamo. Provet är initierat i Hundskolans projekt "Bättre tjänstehundar" och avser att testa väsentliga grundanlag för bruksarbete. Utbildningen intensifieras för mentalkunskap, exteriör och valputveckling. 358 valpar registreras.

1979

Armbågsfel - JB-försäkringsbolag (nuv. Agria) ger oroande signaler om ökande antal åtgärdade armbågsfel.
Anlagsprovet utvärderas av Per-Erik Sundgren och påvisar att arvbarheten är hög i flera moment.

1982

Första steget tas till nuvarande MH. Klubben genomför "*Pilottest 1*" med 110 hundar i utvalda hanhundgrupper. Beskrivningarna utvärderades av Per-Erik Sundgren och Lennart Svensson.

1984

Armbågsprojekt. På klubbens initiativ startas ett forskningsprojekt med ekonomiskt stöd från SBK, RPS, Agria och SKK - utvärderingen av Lars Audell, Åke Hedhammar och Lennart Svensson. Klubbens insats var att få de utvalda hanhundgruppernas avkommor till röntgen. "*Pilottest 2*" startas upp efter justeringar. 140 hundar beskrivs från utvalda hanhundgrupper.

1986

Motion till SKK: *Känd höftledsstatus* hos föräldrarna för registrering av valpar. (Motionen antogs samma år).

Armbågsprojektets första utvärdering är gjord och materialet visar att kombination ua-ua ger betydligt bättre resultat än om en av föräldrarna har defekt.

"*Pilottest 2*" slutförs. Utvärdering görs i samråd med Per-Erik Sundgren, Lennart Svensson, Lantbruksuniversitetet och SBK:s Korningskommitté - arvbarheten anses så positiv att beskrivningen av unga hundar fortsätter med flera raser under namnet "Mentalbeskrivning unghund" (MUH).

1987

Motion till SKK: *Känd armbågsstatus* hos föräldrarna för registrering av valpar. (Infört i registreringsbestämmelserna från 1990.01.01).

1988

Rasklubben 20 år - 689 valpar registreras.

1990

Rasklubben ansöker om officiell status på MUH och påbörjar skapande av rasprofil för rasen. *Känd armbågsstatus* hos föräldradjur för att få registrera avkomma, fastställdes 90.01.01.

1992

Rasprofil i MUH för rottweiler antas som avelskrav.

1993

Registerkommitténs utgåva datoriseras. Förslag antas om 5 testparningar av nya avelshanar och därefter kontroll av avkomman innan fortsatt avel. Avelsråden kontrollerar resultat av höft- och armbågsledsstatus på avkomma till aktuella hanhundar. Hanhundar med avkommor som har sämre röntgenresultat än rasgenomsnittet stoppas för vidare avelsrådgivning och valphänvisning. Antal registrerade valpar 1993: 987

1994

Översyn av rasprofilen är genomförd och ska gälla för avelsrekommendation från 95.07.01.

1997

Motion till SKK: Inga krav på fria höftleder för utställnings- och brukschampionat. (Motionen antogs av SKK).

1998

Rasklubben - 30 år. Beslut om att distribuera en enkät till utvalda hundägare för att utröna vilka defekter som finns inom rasen. Samtliga registrerade hundar under 1996 erhöll enkäten – svarsfrekvensen var mycket låg och inget statistiskt säkert material kunde sammanställas. 1120 valpar registreras under 1998.

1999

Beslut om ändrade krav i MH för avelsrekommendation och valphänvisning.

Registreringsförbud för rottweiler gällande avkommor efter föräldrar som inte har godkända mentalprov. (Fastställdes 2000.01.01)

2000

Avelsspärr för avkomma efter hundar som har höftledsfel.

Svenska Rottweilerklubben/AfR:s rekommendationer

Nuvarande avelsprogram;

Riktlinjer för avelsrådgivning och valphänvisning

Föräldradjur:

- Höftleder utan anmärkning
  - Armbågsleder utan anmärkning.
  - Exteriörbeskriven av för rasen godkänd exteriörbeskrivare.
  - Utställning lägst 2:a pris i kvalitetsklass efter fyllda 15 månader.
  - MH mellan 12 och 24 månader där hunden inte är belastad med diskvalificerande fel i momenten 1a, 1c, 6d, 7b, 7c, och 10 och eller Korad.
  - Inavelsgraden i kombinationen får ej överstiga 7 % för rekommendation och hänvisning.
- Totala inavelsgraden för rasen under de 10 senaste åren är:

Årtal	Inavelsgrad
1995	2,1
1996	1,9
1997	1,8
1998	2,4
1999	2,0
2000	2,3
2001	2,5
2002	2,2
2003	1,7
2004	1,8

Hanhundar:

Max 5 kullar/kalenderår för att erhålla avelsrådgivning och valphänvisning. Problemet med överanvändning av hanhundar är inte stort idag, rasen har ingen matadoravel utan frågan rör bara enstaka hanhundsägare.

Tikar:

Avelsrådgivning och valphänvisning erhålls endast om tiken vilat ett löp mellan kullarna.

Uppfödaren ska ha god kännedom om Rottweilerns rasstandard.

- * *Prioritera avel för mentala egenskaper anpassade till rasernas funktion och samhällets krav.*

Svenska Rottweilerklubben/AfR arbetar i enlighet med Svenska Kennelklubbens avelspolicy och Svenska Bukshundklubbens stadga för rasklubbar att i den egna rasklubben väcka intresse och främja avel av sunda, mentalt och exteriört goda rottweiler och utveckla och bevara dess bruksegenskaper.

Svenska Rottweilerklubben/AfR har redan från starten 1968 engagerat uppfödare och medlemmar att delta vid korning och i de Pilottester som förde fram till dagens mentalbeskrivningar (MH) Antalet rottweiler som mentalbeskrivs är ca. 600/år. Antalet korade är runt 200. Antalet aktiva brukshundar kunde vara flera.

För dagen kan vi endast presentera antalet *bruksprovsstarter* för år 2004. Dessa uppgifter finns att få på SBK kansli. Antalet starter är inte tillfredsställande i förhållande till registrerade rottweiler. Bedömt från presentationen av *bruksresultat* i rasklubbens medlemstidning är deltagandet i de lägre klasserna betydligt större än i de högre. Ett fåtal hundar gör topprestationer. Intresset för Hemvärn- Tjänste- och räddningshundar är förhållandevis stort då det meriterar till deltagande i vissa utställningsklasser. Med tanke på rasens numerär är det ändå för få som engagerar sig i officiella bruksprov.

Resultat av utbildning är också en värdemätare i avelsarbetet. Utvärderingen av resultatens säkerhet påverkas dock starkt av miljöfaktorer som förarens förmåga, hur många starter hunden gör och hur stort antal hundar som kommer till dokumenterade resultat.

<i>Statistik arbetande rottweiler</i>	
SBK statistik från 2004	
	<i>Antal resultat</i>
<i>Lydnadsprov</i>	994
<i>Bruksprov inkl Akl</i>	824
<i>IPO etc.</i>	13

Rasens Mentala egenskaper

Rottweilerklubben har redan från starten 1968 påverkat uppfödare och medlemmar att delta i Korning. Pilottesterna som AfR genomförde i början av 80-talet väckte intresse hos medlemmarna för fortsatt mentalbeskrivning av rottweiler.

En viktig del är redan uppnådd genom att Rottweilerklubben har agerat och fått registreringsförbud för valpar efter föräldrar som inte genomgått mentalbeskrivning.

Utökad krav av genomförd MH för deltagande i olika aktiviteter gör att flera hundar blir beskrivna.

I utvärderingen av MH framgår det tydligt att det är egenskapen "att gripa" som har största bristen. Jaktbeteenden har stor arvbarhet och har stor betydelse i bruksutbildningen. Om hunden har ett bra gripande är det betydligt lättare att lära in exempelvis apportering och gripa föremålen i uppletandet. I övrigt är reaktionerna nära idealet. Genom att egenskapen har hög arvbarhet är det lätt att rätta till om avelshundar med bra gripande används i aveln.

Mentalbeskrivning är ett utmärkt mätinstrument för att beskriva hundars mentalitet. Det är obligatoriskt för hundar födda efter 2000-01-01 för att få registrera avkomma. Man bör sträva efter att hundarna beskrivs mellan 12-18 mån ålder. Det är en fördel om syskongruppen kan mentalbeskrivas vid samma tillfälle eller inom en kort tidsperiod.

Uppfödare bör studera det tilltänkta avelsdjurets samt dess syskons mentalbeskrivningsprotokoll - naturligtvis även i den mån det förekommer avkommor.

MÅLET är att:

- minst 80 % av kullarnas valpar blir mentalbeskrivna.
- även 80% av den vuxna hundarna kommer till mentaltest (korning)
- på detta sätt få ett underlag för avelsurval av rottweiler som är lämpliga för bruksutbildning och motsvarar samhällets krav av goda hundar
- stimulera till aktivare utbildning och deltagande i bruksprov.

Uppfödare bör ha studerat rasen i arbete, antingen inom någon av SBK:s bruksgrenar eller i militär/civilförsvartjänstgöring, för att bättre förstå sambandet mellan exteriör - mentalitet - brukbarhet.

Nuläget

Antalet rottweiler som **mentalbeskrivits** och deltagit i **korning** från -00 till -04 är:

År	MH-beskrivning	Korning
2000	625	309
2001	510	197
2002	726	280
2003	688	232
2004	731	267

Korningssystemet är så konstruerat att det går tyvärr inte att utvärdera.

Prioritera avel som gynnar avkommans möjlighet till ett långt liv utan hälsostörningar.

Rasklubben har tidigt ställt krav som bidragit till att rasen har jämförelsevis stor procent röntgade hundar. Klubbens aktiva engagemang i forskningsprojektet för att få säkrare arvbarhetsbedömning ökade kraftigt intresset för armbågsröntgen. I nuläget sker röntgen av ca. 700 höftleder/år och ca. 600 armbågar/år att jämföra med 1341 registreringar 2004. Diagram över antalet röntgade rottweiler mellan 1971 – 2002 bifogas, se bilaga.

Rasklubben har en egen hälsokommitté där hundägare och uppfödare kan rapportera in sjukdomar till leg. veterinär som kontinuerligt sammanställer materialet och kan på så sätt bilda sig en uppfattning om vilka sjukdomar som är frekventa i rasen.

Sjukdomsinventering.

Uppmaning att anmäla sjukdomar finns stående i varje nummer av medlemstidningen. Syftet med undersökningen är att få en screening över om det finns en faktisk ökning av antalet fall inom vissa sjukdomar och om så är fallet kunna sätta in snabba avelsåtgärder.

I rasklubbens medlemstidning publiceras i varje nummer nedanstående text

All uppfödning / avel bygger på ärlighet, ansvar och kunskap

Innan Du parar din tik, tänk över ditt ansvar. Du skall ha så gedigna kunskaper att Du kan ge stöd och hjälp till dina valpköpare. Begreppet frisk och sund innefattar mycket mer än höftleder och armbågar. Inom rasen finns epilepsi, sköldkörtelrubbing, hjärtfel m.m. Om din

hund kommer ur en kombination där någon av ovanstående sjukdomar är överrepresenterad, d.v.s. två eller flera individer är sjuka, då skall Du avstå att använda din hund i avel. Detta gäller även täckhund.

Hunden ska vara fullt frisk och i mycket god kondition vid tiden för parning.
Hundar som medicineras mot kronisk sjukdom skall inte gå i avel.

Avelsdjuren skall vara höftledsröntgade med HD grad A, grad B eller HD utan anmärkning samt armbågsröntgade med ua.
Syskonens resultat avseende höftleds- och armbågsdysplasi bör alltid beaktas.

Prioritera exteriör avel som gynnar god funktion och förebygger förekomsten av icke önskvärda egenskaper hos avkomman.

Avelshund skall vara exteriörbeskriven och utställd i officiell klass.
Uppfödare skall vara väl insatta i rasens standard och hundarnas anatomi.

Avelshundar skall ha korrekt bitt och komplett tanduppsättning, eftersom defekter inom detta område har hög arvbarhet.

MÅLET är att:

- kunna nå nära 80% höftledsröntgade hundar av den totala populationen. Kunna minska graden fel till
- även kunna nå nära 80% armbågsledsröntgade hundar av den totala populationen. Kunna minska graden fel till
- Kunna släktmässigt kartlägga allvarliga sjukdomar som inte har bekämpningsprogram och åtgärda detta i aveln genom kunskap.

Prioritera exteriör avel som gynnar god funktion och förebygger förekomsten av icke önskvärda egenskaper hos avkomman.

Rasklubben har redan från starten förstått värdet av en detaljerad exteriörbeskrivning som inte kan åstadkommas genom utställningsbedömning. Beskrivningen omfattar standardmässiga utseende- och funktionella detaljer. Exteriör beskrivning görs av unga hundar i samband med MH och godkänd exteriör är krav för godkänd korning.

MÅLET är att:

- exteriörbeskriva så många hundar som möjligt för att kunna göra uppföljning av rasens exteriöra status och avelsmässigt förhindra spridning av allvarliga fel och förbättra rasens exteriör på bredden.
- inom standarden också i aveln ta hänsyn till rasens exteriöra funktioner för att anpassas till tidens krav och bruksprovsverksamhet.

Prioritera avel av hundar med naturlig fortplantningsförmåga.

Rasen är inte generellt behäftad med anatomiska hinder för naturlig fortplantning. Avelsrådgivningen följer SKK:s och Rottweilerklubbens krav för naturlig fortplantning.

Tik skall ha normala löp samt vara parningsvillig för att användas i avel, tik bör inte paras före cirka 2 års ålder och inte paras efter åtta års ålder.

Observera att tikar äldre än sju år måste ha friskintyg från veterinär före parning, se SKK:s grundregler.

Hanhund skall ha en väl utvecklad könsdrift för att användas i avel.

MÅLET är att:

- följa de nu befintliga regler och rekommendationer som finns.
- * *Verka för en låg andel nära släktskapsparningar för att därmed minska inavelsökningen i hundraserna; medverkat till att enskilda individer eller grupper av närbesläktade individer inte överutnyttjas i aveln.*

Rottweilerklubben har under en tidigare och längre period haft överutnyttjande av hanhundar som i sig själva varit väl berättigade till avel. I den då lilla populationen resulterade det i stor släktskapsavel som gav utslag i oönskade genetiskt betingade sjukdomar. Behovet av obesläktade importörer är nödvändigt. Urvalet av importerade hundar bör göras med stor omsorg och motverka de brister som finns i rasen. Då detta inte alltid sker insiktsfullt och riktat mot rasens behov kan importörer göra mer skada än nytta.

Avelsarbetet bör sträva efter att ha en inavelskoefficient som inte överstiger 7 % i aktuell kombination. Uppfödare bör känna till inavelsgraden för planerad kull.

MÅLET är att:

- åstadkomma ärftlig variation för att motverka släktskapsavel genom att påverka en större bredd av avelshundar.
- sträva efter en målinriktad långsiktig och hållbar avel.
- avelshane ska utvärderas efter fem kullar. Minst 80% av avkommorna ska vara höftled- och armbågsröntgade och mentalbeskrivna.
- hanhundar, enligt genetisk vetenskap, ska inte lämna mer avkommor under sin livstid än som motsvarar 10 % av rasens registreringsciffror under ett år.
- tikars avkomma bör utvärderas efter två kullar. Minst 80% bör vara höft- och armbågsröntgade samt mentalbeskrivna.

Avelsutvärdering genomförs med hjälp av de officiella resultat som inrapporterats till SKK och som även finns tillgängliga hos Svenska Rottweilerklubben/AfR:s registerkommitté. Avelsråden genomför utvärdering av höftleds- och armbågsledsstatus tillsammans med ev. övrig sjukdomsrapportering som inkommer.

Tik bör utvärderas efter sin andra kull. Denna utvärdering har sin nytta inte bara för tikens eventuella fortsatta avelsanvändning utan även för hela hennes familjegrupp. Minst 80 % av avkommorna från de båda kullarna bör vara höftleds- och armbågsröntgade och minst 60 % av dem bör vara mentalbeskrivna för att kunna göra en så rättvis utvärdering som möjligt.

Hanhund skall utvärderas efter högst fem (5) kullar. Utvärdering sker kontinuerligt och per kalenderår. Denna utvärdering har sin nytta inte bara för hanens eventuella fortsatta avelsanvändning utan även för hela hans familjegrupp.

Minst 80 % av avkommorna skall vara höftleds- och armbågsröntgade, och minst 60 % bör vara mentalbeskrivna för att kunna göra en så rättvis utvärdering som möjligt.

Matadoravel bör undvikas. Ingen hund bör användas mer i avel än att han sammanlagt, under sin livstid, lämnar maximalt det antal avkommor som motsvarar 10 % av rasens registreringsciffror under ett år. Anledningen till denna begränsning är att den genetiska mångfalden då säkerställs. Denna rekommendation är universell för samtliga raser och fastställd av ledande genetiker.

Slutord

Avelsmål är ett sätt att skriftligt formulera de mål vi strävar mot.

Vissa mentala egenskaper är mer värdefulla ur både avelssynpunkt och funktionssynpunkt, d.v.s. hundar som är användbara i bruksarbete.

Inom rasen finns många arbetsmeriterade hundar, både inom traditionellt bruksarbete såväl som inom tjäntehundssektorn.

Rasklubbens mål är att inom en fem års period få fler hundar till arbetsprov.

Avelsmålen gäller under en fem års period, d.v.s. målen strävar efter att vara uppnådda under år 2009. Revidering och tidsförskjutning är vid behov möjlig. För att uppnå dessa mål planerar klubben att även fortsättningsvis anordna konferenser/utbildningar för våra uppfödare och medlemmar.

Arbetsgruppens förslag till slutversion av RAS har publicerats i medlemstidningen samt via rasklubbens hemsida – uppfödare och medlemmar har givits möjlighet att inkomma med synpunkter. Samtliga uppfödare inom rasklubben har även inbjudits till möte där uppfödarna tillsammans med arbetsgruppen fick möjlighet att diskutera RAS.

SVENSKA ROTTWEILERKLUBBEN/AfR
Arbetsgruppen för Rasspecifika Avelstrategier
/Louise Hill, Bo Wiberg, Gun Bergquist, Kerstin Hisengård/

Håkan Svensson och Gunvor af Klinteberg-Järverud har varit behjälpliga med delar av de kompletteringar som skett av RAS, ffa i avsnitten "Historisk översikt", statistik avseende röntgen, mentalbeskrivningar, mentaltester samt bilagt diagram.